

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2017. gada 28. jūnijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Gunārs Kusiņš un Aldis Laviņš,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 100/2017),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumu (turpmāk – apstrīdētais likums) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 101. panta otrajam teikumam.

2. Apstrīdētais likums regulē vēlēšanu tiesību īstenošanas kārtību republikas pilsētas domes un novada domes (turpmāk – pašvaldību) vēlēšanās, kā arī citus ar šo vēlēšanu norisi saistītos jautājumus.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;

4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts kopsakarā ar 18. panta pirmās daļas 4. punktu, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, prasa pamatot, ka apstrīdētais likums attiecas uz tādām pieteikuma iesniedzēja tiesībām, kas ietilpst kādu Satversmē noteiktu pamattiesību tvērumā un pastāv tieši viņa pamattiesību aizskārums (*sk. arī: Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*).

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs pēc būtības vēlas, lai viņam pašvaldību vēlēšanās tiktu nodrošināta iespēja balsot elektroniski, izmantojot drošu elektronisko parakstu. Savukārt apstrīdētais likums liedzot Pieteikuma iesniedzējam šādu iespēju, un tādēļ tas nesamērīgi ierobežojot viņam Satversmes 101. pantā noteiktās pamattiesības.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka likumdevējam, garantējot Satversmes 101. pantā nostiprināto tiesību īstenošanu, ir plaša rīcības brīvība regulēt pašvaldību ievēlēšanas kārtību. Tomēr likumdevējam nav pienākuma noteikt pašvaldību vēlēšanām tādu tiesisko regulējumu, kas ikvienam pilsonim ļautu pašam izvēlēties savu vēlēšanu tiesību īstenošanas kārtību ārpus likumā jau paredzētās. Turklāt tas, ka likumdevējs, izmantojot savu rīcības brīvību, nosaka vēlēšanu tiesību īstenošanas kārtību, nenozīmē, ka likumdevēja rīcība pati par sevi ierobežo personai Satversmes 101. pantā noteiktās pamattiesības (*sk., Satversmes tiesas 2015. gada 5. februāra sprieduma lietā Nr. 2014-03-01 14. un 16. punktu*).

Pieteikumā ir pausts Pieteikuma iesniedzēja viedoklis par Satversmes 101. panta un apstrīdētā likuma saturu. Tomēr pieteikumā nav pamatots, ka Satversmes 101. pants garantē ikvienam Latvijas pilsonim tiesības izvēlēties savu vēlēšanu tiesību īstenošanas kārtību ārpus likumā jau paredzētās, tostarp lūgt nodrošināt pašvaldību vēlēšanās balsošanu elektroniski. Tādējādi pieteikumā nav sniegts pamatojums tam, ka ir aizskartas Pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteiktās pamattiesības.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā, kā arī 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 100/2017).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētāja

S. Osipova